

Vážení členové, partneři, přátelé,

přinášíme přehled stěžejních událostí z pohledu sekretariátu sdružení Evropská kulturní stezka sv. Cyrila a Metoděje, z.s.p.o. (dále jen „EKSCM“) za období 1/2022 – 7/2022.

Cyrlometodějská stezka bude spolupracovat s římskými bazilikami

Delegace v bazilice Santa Maria Maggiore v Římě, foto: archiv EKSCM.

Dne 14. února 2022 podepsala ředitelka Evropské kulturní stezky svatých Cyrila a Metoděje Zuzana Vojtová memorandum o společném postupu při rozvoji Cyrlometodějské stezky a spolupráci se dvěma významnými římskými bazilikami, které mají historickou vazbu na cyrlometodějskou misi – bazilikou svatého Klimenta, kde byl svatý Cyril pohřben, a bazilikou svaté Praxedy, kde svatí Cyril a Metoděj pobývali během svého pobytu v Římě. Důležité setkání se konalo také v papežské bazilice Santa Maria Maggiore, kde byla v roce 822 schválena slovanská bohoslužba. Pracovní cestu do Říma, kterou připravilo Velvyslanectví České republiky při Svatém stolci a Velvyslanectví České republiky v Itálii, vedl hejtmán Zlínského kraje Radim Holíš.

Podpis memoranda v bazilice sv. Klimenta v Římě, foto: archiv EKSCM.

Cyrlometodějská stezka získala zvláštní cenu ve Velké ceně cestovního ruchu 2021/2022 na veletrhu Holiday World v Praze

Cyrlometodějská stezka – Kulturní stezka Rady Evropy získala zvláštní cenu COT group v nové kategorii Nejlepší projekt udržitelného cestovního ruchu na 15. ročníku Velké ceny cestovního ruchu České republiky. Cena – broušená mísa – byla předána představitelům sdružení na veletrhu Holiday World v Praze 18. března 2022. Projekt je jedním z 15 oceněných z celkového počtu 52 přihlášených projektů v oblasti cestovního ruchu ČR. Porota ocenila vynikající nápad prezentovat slovanskou kulturu a historii. Podle poroty se jedná o úspěšný projekt udržitelného cestovního ruchu, pozitivně hodnocen byl jeho mezinárodní přesah a původ v České republice.

Předání ceny na Holiday World Praha, foto: COT group.

Cyrlometodějská stezka byla představena v UNESCO památce – Arcibiskupském zámku Kroměříž

Cyrlometodějská stezka – Kulturní stezka Rady Evropy byla 8. dubna 2022 představena veřejnosti v české památce zapsané na seznam UNESCO – Arcibiskupském zámku Kroměříž v rámci minitrhu poutních míst a památek. Zámek je bývalým letním sídlem olomouckých arcibiskupů – nástupců svatého Metoděje. Poutník Petr Hirsch prezentoval dokument *Pěšky bez hranic* a poutní akce, které na cyrlometodějských trasách pořádá.

Prezentace ve Štukovém sále Arcibiskupského zámku, autor: M. Peterka.

Cyrlometodějská stezka má čtyři nové členy a mezinárodní strategii

V letošním roce se uskutečnily již dvě valné hromady sdružení Evropská kulturní stezka svatých Cyrila a Metoděje, a sice 11. ledna a 20. dubna 2022. Na těchto zasedáních byli do sdružení přijati 4 noví členové: Bratislavský samosprávný kraj (Slovensko), Krajská organizace cestovního ruchu Nitranského kraje (Slovensko), sdružení Zraka z Draganiće (Chorvatsko) a Evropské sdružení Romea Strata (Itálie). Členové sdružení schválili také mezinárodní strategii rozvoje do roku 2030, čtěte zde: www.cyril-methodius.cz/membership/

Valná hromada sdružení konaná 20. 4. ve Zlíně a online, autor: M. Peterka.

Na Slovensku byl zvolen národní koordinátor Cyrlometodějské stezky

Členové sdružení Evropská kulturní stezka sv. Cyrila a Metoděje, z.s.p.o. ze Slovenské republiky v dubnu 2022 zvolili Krajskou organizaci cestovního ruchu Nitranský kraj za svého národního koordinátora rozvoje kulturní stezky v souladu platnými stanovami sdružení na dobu určitou, tj. od 28. 4. 2022 do 28. 4. 2026. Zástupcem Národního koordinátora při výkonu jeho funkce je PhDr. Zuzana Palenčíková PhD. Vznik národních koordinátorů rozvoje Cyrlometodějské stezky umožnila změna stanov v roce 2021. Národní koordinátor iniciuje všestranný rozvoj a rozšiřování partnerské sítě sdružení ve státě, ve kterém byl členy sdružení zvolen. Jeho činnost je sdružením spolufinancována.

V Soluni se konala mezinárodní konference: Soluňští svatí a jejich přínos pro rozvoj evropské civilizace

Konferenci konanou 9.–10. května 2022 připravila Aristotelova univerzita ve spolupráci se svým Centrem pro studium kulturního dědictví Cyrila a Metoděje, Ministerstvem vnitra pro Makedonii a Thrákii, městem Soluň a Centrem historie Soluň. Řeč byla také o Cyrilometodějské stezce a jejím evropském potenciálu. Konference se zúčastnili členové sdružení Evropská kulturní stezka sv. Cyrila a Metoděje – zástupci Univerzity Konstantina Filozofa v Nitře (Slovensko) a Cyrilometodějského výzkumného centra při Bulharské akademii věd v Sofii (Bulharsko). Pestrý vědecký program obohatily také nešpory v kostele sv. Cyrila a Metoděje a vzdělávací program „Hra na psaní“ zaměřený na vliv řeckého písma na vznik cyrilice určený studentům Aristotelovy univerzity.

Zabájení konference a výstavy v Soluni, foto: A. Delikari.

Slavnostní certifikace Cyrilometodějské stezky proběhla na konferenci ve Zlíně

Předání certifikátu Kulturní stezka Rady Evropy členům sdružení, autor: J. Balát.

Mezinárodní konference „Cyrilometodějská stezka – Kulturní stezka Rady Evropy“ se konala 17. května 2022 ve Zlíně v Galerii Desítka. Konference byla pořádána ve spolupráci se Zlínským krajem u příležitosti oficiálního udělení certifikátu Kulturní stezka Rady Evropy Cyrilometodějské stezce z rukou zástupce Rady Evropy a ředitele Evropského institutu kulturních stezek v Lucemburku Stefana Dominioniho. Na akci přijelo 80 účastníků z České republiky, Slovenska, Bulharska, Itálie a Lucemburska. Webová stránka konference: [Conference - Cyril and Methodius Route - Cultural Route of the Council of Europe \(cyril-methodius.cz\)](https://cyril-methodius.cz)

Předání certifikátu Kulturní stezka Rady Evropy, autor: J. Balát.

**Cyrilometodějská stezka podepsala memorandum s
Franskou stezkou**

Dne 6. června 2022 podepsali zástupci Evropské asociace Via Francigena (EAVF) a Evropské kulturní stezky svatých Cyrila a Metoděje na Velvyslanectví České republiky v Římě memorandum o spolupráci mezi oběma stezkami. Slavnostní ceremoniál se konal za přítomnosti radního pro mobilitu města Říma Eugenia Patanèho a zástupců obou sdružení, města Říma, Zlínského kraje a regionu Lazio. Obě trasy jsou součástí 48 kulturních tras certifikovaných Radou Evropy, do jejíhož programu je v současnosti zapojeno 36 evropských zemí. „Podařilo se nám dohodnout na spolupráci v oblasti vytváření společné nabídky kulturní turistiky podél tras Cyrilometodějské stezky a Via Francigena, a to využíváním společných příležitostí pro rozvojové projekty a marketing,“ uvedl Lubomír Traub, předseda sdružení Evropská kulturní stezka sv. Cyrila a Metoděje. „Via Francigena slouží k rozvoji dialogu mezi anglosaskou a středomořskou Evropou. Tímto aktem integrujeme západní Evropu s východní Evropou. Můžeme tak rozvíjet dialog v celé Evropě, a proto je tento podpis tak důležitý,“ řekl prezident EAVF Massimo Tedeschi. „Řím se blíží k velmi důležitému milníku, protože v roce 2025 budeme slavit jubileum. Proto budou mít cesty víry v tomto roce ještě větší význam než nyní,“ dodal radní Patanè.

Podpis memoranda s AEVF na Velvyslanectví ČR v Itálii, foto: archiv EKSCM.

Cyrlometodějská stezka na vzdělávací akademii kulturních stezek ve Francii

Cyrlometodějská stezka se zúčastnila vzdělávací akademie o kulturních stezkách konané 31. května – 3. června 2022 ve Fontainebleau. Na akci přijelo přes 60 zástupců kulturních stezek ze 17 různých zemí. Akademii uspořádal Evropský institut kulturních stezek se Stezkou impresionismu, od roku 2018 certifikovanou Kulturní stezkou Rady Evropy, ve spolupráci s okresem Seine-et-Marne a francouzským ministerstvem kultury. Školící seminář se zaměřoval na inovativní nové trendy a strategie kulturního cestovního ruchu, synergie a projekty, dobré praxe, ale i vztahy s mezinárodními organizacemi jako jsou Evropská unie, Evropská komise, UNESCO a UNWTO.

Vzdělávací akademie ve Fontainebleau, autor: M. Peterka.

Koncerty Mládí – naděje pro budoucnost přispěly k Evropskému roku mládeže

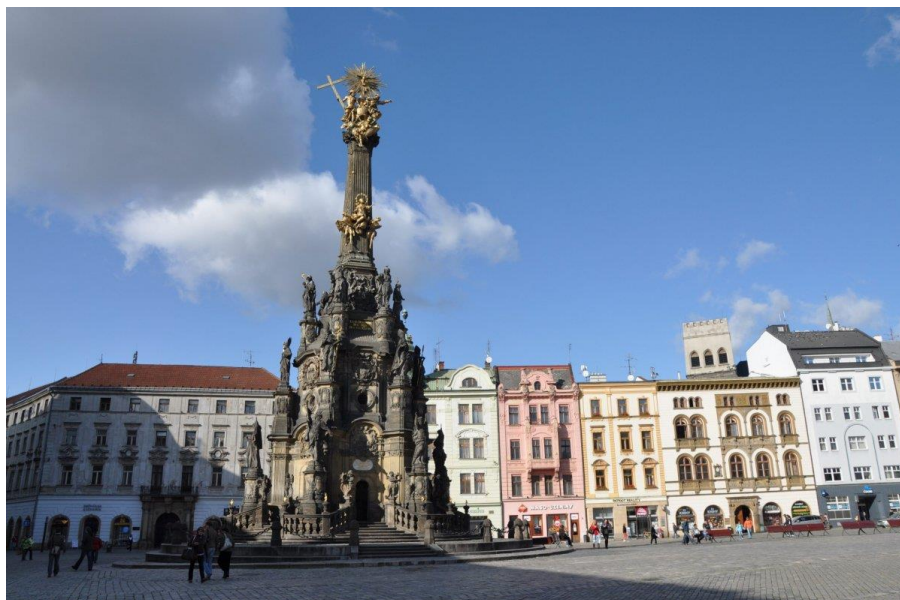
Koncerty Mládí – naděje pro budoucnost byly připraven ve spolupráci dvou krajů – Zlínského a Trenčianského, na počest Evropského roku mládeže v roce 2022. Záměrem bylo kulturou a uměním s mladými podpořit současnou generaci mladých lidí, kterou pandemie a válka na Ukrajině zasáhla obzvlášť tvrdě. Projekt navázal na mimořádné koncerty Musica cordis / hudbou k srdci, realizované v letech 2019 a 2020 v rámci příhraniční spolupráce krajů Zlínského, Trenčianského a Nitranského, ve spolupráci s generálním ředitelstvím Považské cementárny, a.s. Ladce, Evropskou kulturní stezkou sv. Cyrila a Metoděje a Římskokatolickou farností Velehrad. Koncerty Mládí – naděje pro budoucnost realizované 29. června 2022 v bazilice ve Velehradě a 2. července 2022 v areálu poutního skalního sanktuária Božího milosrdenství na hoře Butkov ve spolupráci Zlínského a Trenčianského kraje jsou jasnou deklarací toho, že hudba, zpěv a hluboké myšlenky přispívají k posílení u uzdravení duše. Účinkující: Pěvecký sbor Stojanova gymnázia Velehrad, RB:ORCH & Radek Blahuš, Katarína a Jan Vsetečkovi ze ZUŠ Kráľa Svatopluka Nitra, Školský spevácky zbor Piaristického gymnázia Jozefa Braneckého Trenčín PIARISSIMO.

V České republice bylo dokončeno značení trasy Velehrad – Levý Hradec u Prahy a začalo značení trasy do Olomouce

Sekretariát sdružení Evropské kulturní stezky sv. Cyrila a Metoděje byl informován předsedou značkařů Kubu českých turistů Pavlem Přílepkem, že bylo letos dokončeno značení cyrilometodějské pěší trasy Velehrad – Levý Hradec u Prahy. Neznačen zůstává pouze úsek přes centrum hlavního města Praha (od Krče po Hanspaulku), kde nevedou trasy KČT. Přes centrum města lze využít např. MHD. V centru Prahy lze najít významné cyrilometodějské památky, které by neměly ujít pozornosti turistů a poutníků – ať jde o Vyšehrad, Emauzský klášter, cyrilometodějské kostely v Resslově ulici či Karlíně, kostely sv. Klimenta v Klementinu, Holešovicích či na Starém Městě, Karlův most se sousoším sv. Cyrila a Metoděje či katedrálu sv. Víta, Václava a Vojtěcha na Pražském hradě.

Po dohodě s KČT dále bylo v r. 2022 zahájeno značení další cyrilometodějské pěší trasy: Velehrad – Opava, a sice úseku Velehrad – Kroměříž – Olomouc – Svatý Kopeček u Olomouce, jde o trasu tzv. arcibiskupskou. Kroměříž je bývalé letní sídlo olomouckých biskupů. Olomouc patří z hlediska kontinuální cyrilometodějské tradice k nejvýznamnějším lokalitám – jednak je sídlem moravských katolických arcibiskupů, nástupců Metodějova stolce, jednak je zde množství památek spojených s touto kulturní tradicí – Arcibiskupský palác, Arcidiecézní muzeum, Olomoucký hrad, katedrála sv. Václava, Muzeum umění, Sloup Nejsvětější Trojice – památka UNESCO, nedaleké poutní místo Svatý Kopeček atd.

Putování z Velehradu do Nitry propojilo hlavní místa cyrilometodějských oslav v České republice a na Slovensku

Na slovenských národních cyrilometodějských oslavách Nitra, milá Nitra bylo završeno týdenní putování z Velehradu do Nitry po 210 kilometrů dlouhé cyrilometodějské trase konané ve dnech 27. června – 5. července 2022. Poutníci z Velehradu přinesli do Nitry hlavním pořadatelům slavností – primátorovi města Nitra Marku Hattasovi, předsedovi Nitranského samosprávného kraje Milanu Belicovi a biskupovi Mons. Viliamu Judákovi – perníková srdce z Velehradu. Díky přání nitranského biskupa bylo srdce dokonce předáno z rukou poutníků na slovenské národní mši svaté hlavnímu celebrantovi – košickému arcibiskupovi Boberovi. Z Archeoskanzenu Modrá zase přinesli repliku velkomoravské keramické nádoby – čutory, kterou předal kostýmovanému Pribinovi, někdejšímu velkomoravskému knížeti, hlavní organizátor pěšího putování Petr Hirsch. Na oplátku dostal od Pribiny medovinu z nitranského regionu, Pribinovu medaili, ozdobný nůž pro otevírání korespondence s rukověti ve tvaru slovansko-avarského opaskového nákončí a od košického arcibiskupa růženec.

„Symbolicky byly putováním stvrzeny přátelské vztahy podél stále se rozšiřující Cyrilometodějské stezky a také připomenuto výročí 1200 let první písemné zmínky o Moravanech ve staré francké kronice.

Přijetí poutníků v biskupském sídle na Nitranském hradě, autor: M. Peterka.

Na Nitranském hradě pak bylo vytvořeno s pomocí účastníků historického průvodu živé logo Cyrilometodějské stezky kolem památníku Proglas – sochařského díla ztvárňujícího nejstarší slovanskou literární památku psanou v hlaholici,“ uvedla Zuzana Vojtová, ředitelka sdružení Evropská kulturní stezka sv. Cyrila a Metoděje. Krásné bylo přijetí poutníků, kteří putovali z Velehradu, v soukromé rezidenci biskupa Judáka. Ten si pro ně připravil nejen občerstvení, ale také jim umožnil prohlédnout si unikátní místa Nitranského hradu. Poutníkům a sdružení rovněž věnoval knihu Kolíska křesťanstva na Slovensku – Nitriansky hrad a Katedrála sv. Emaráma v premenách času, na které se autorsky podílel.

Živé cyrilometodějské logo na Nitranském hradě, foto: mesto Nitra.

Součástí pestrého kulturního, duchovního, historického i společenského programu nitranských slavností bylo putování i po dalších cyrilometodějských trasách: od kostela sv. Michala v části Dražovce přes Zoborský klášter a Martinský vrch na

Nitranský hrad (12 km) se vydalo na zážitkové putování asi 30 zájemců a dvoudenního cykloputování Nitra – Močenok – Trnava a zpět se zúčastnilo 40 cyklistů.

Terchovská muzika v Synagóge Nitra, foto: mesto Nitra.

V Nitře se letos představila i obec Terchová, která je členem mezinárodního sdružení Evropská kulturní stezka sv. Cyrila a Metoděje od r. 2019. Zástupci obce Terchová zahájili v nitranské Synagoze v doprovodu Terchovské muziky výstavu vytvořenou v r. 2019 při příležitosti 30. ročníku Cyrilo-metodských dní konaných v Terchové a pozvali tak na tradiční oslavy ve své obci.

Archeologický ústav SAV Nitra zde otevřel výstavu „Návraty ku koreňom“ připomínající řadu nálezů ve zdejší oblasti, například zvon a plakety z hradiska v Bojně, které symbolizují počátky křesťanské kultury v oblasti dnešního Slovenska. Slavnosti Nitra, milá Nitra byly zakončeny právě v Bojně Cyrilo-metodskými slavnostmi 9. 7. s pestrým programem včetně vystoupení živé historie a mše svaté v přírodním prostředí hradiště.

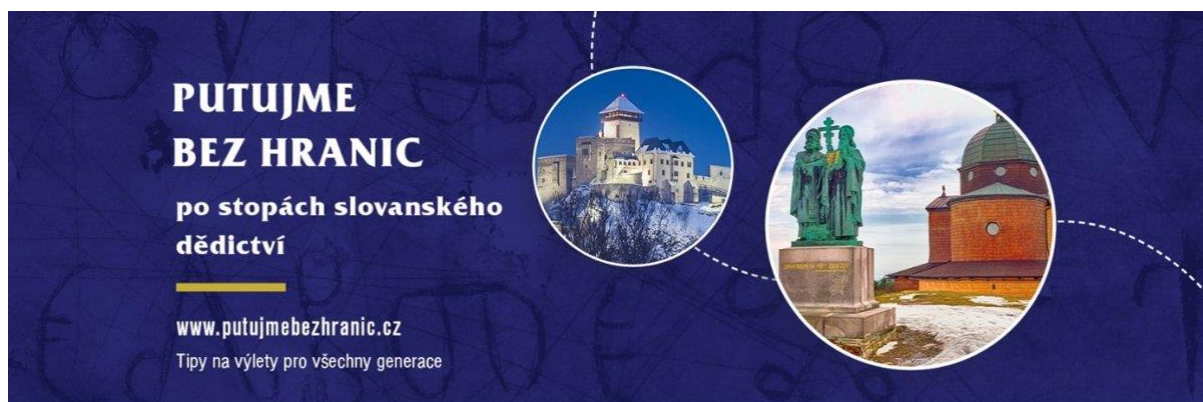
Celkově se slavností Nitra, milá Nitra zúčastnilo asi 18 tisíc návštěvníků, kteří se těšili z mnoha přátelských setkání v krásném prostředí historického města a jeho okolí. Vedle Dnů lidí dobré vůle na Velehradě jsou Cyrilometodějské a Pribinovy slavnosti Nitra, milá Nitra hlavními oslavami odkazu slovanských věrozvěstů ve středoevropském prostoru. I letos nabídly atraktivní program a přilákaly nejen místní obyvatele a poutníky, ale i turisty. Významně rovněž přispěly ke zviditelnění mezinárodní Cyrilometodějské stezky.

Více o putování a slavnostech zde: www.cyril-methodius.cz/news/

V letošní turistické sezóně se lze zapojit do volnočasové aktivity Putujme bez hranic – po stopách slovanského dědictví

Na turistickou sezónu 2022 byla připravena nová outdoorová aktivita pro ty, kteří rádi objevují nová místa a chodí do přírody. Putování bez hranic po stopách slovanského dědictví zahrnuje unikátní památky na Moravě (17 lokalit) a na západním Slovensku (15 lokalit), jako jsou bývalá slovanská hradiště, poutní místa, sakrální a jiné památky. Ke každému místu je připravena tištěná karta s kvízovými otázkami a ti nejpilnější vylustí tajenku psanou původním slovanským písmem – hlaholicí. V infocentru na Velehradě nebo v Trenčíně pak mohou získat odměnu. Turistický produkt připravilo sdružení Evropská kulturní cesta svatých Cyrila a Metoděje ve spolupráci s Krajskou organizací cestovního ruchu Trenčín región v rámci přeshraničního projektu „Cyrilometodějská stezka – živé kulturní dědictví“ spolufinancovaného z programu Interreg V–A SK–CZ a Zlínským krajem. Více informací k aktivitě na www.putujmebezhranic.cz nebo v mobilní aplikaci Putujme bez hranic.

Nové projekty připraveny k financování z programů Interreg SK–CZ, Interreg Central Europe a Norských fondů

„Cyrilometodějská stezka – kultura a vzdělávání bez hranic“ je další česko-slovenský přeshraniční projekt, který připravilo sdružení Evropská kulturní stezka sv. Cyrila a Metoděje. Realizován bude ve spolupráci s Místním kulturním střediskem v Terchově a umožní vznik pracovních a metodických listů pro školy a volnočasová zařízení zaměřených na spojující cyrilometodějský odkaz, kterým je slovanské písmo. Ve spolupráci s lektory a umělci budou uspořádány studijní cesty, workshopy, tvůrčí výzva pro žáky škol a závěrečná konference s putovní výstavou. Konec realizace projektu je plánován na konec března 2023.

Do programu Interreg Central Europe byl předložen v únoru 2022 italským městem Udine ve spolupráci s partnery z Itálie, Slovinska, Rakouska, Německa, Česka a Polska – stezkami Romea Strata, Via Francigena, Via Romea Germanica a Cyrilometodějskou stezkou projekt „Kulturní stezky 5.0“. Během realizace v letech 2023–2025 má dojít k vytvoření společné nabídky přístupného cestovního ruchu a digitalizaci vybraných úseků daných stezek. Projekt je ve fázi hodnocení.

K realizaci byl letos schválen také projekt Cyrilometodějské stezky na studijní cestu do norského Trondeimu pro výměnu zkušeností a dobrých praxí s další certifikovanou Kulturní stezkou Rady Evropy – Stezkou sv. Olafa (pilegrimsleden.no). K cestě a navázání hlubší spolupráce s pomocí Norských fondů má dojít v květnu 2023.

Univerzita Konštantína Filozofa v Nitře se připojila k univerzitní síti pro studium kulturních stezek

Generální rámcovou dohodu o spolupráci mezi Evropským institutem kulturních stezek a Univerzitou Konštantína Filozofa v Nitře podepsali Stefano Dominioni, výkonný tajemník Rozšířené dílčí dohody o Kulturních stezkách Rady Evropy (EPA) a ředitel uvedeného institutu, a Peter Ivanič, profesor Ústavu pro výzkum kulturního dědictví Konstantina a Metoděje (Filozofická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa v Nitře, Slovensko). Univerzita je členem sítě Cyrilometodějské stezky.

Více informací: <https://www.ukf.sk/verejnost/aktuality/udalosti/5515-zmluva-s-evropskym-institutom-kulturnych-ciest>

Cyrlometodějská stezka se představí na poradním fóru Kulturních stezek Rady Evropy na Krétě

Rozšířená dílčí dohoda o kulturních stezkách Rady Evropy a Evropský institut kulturních stezek ve spolupráci s řeckým ministerstvem kultury a sportu, řeckým ministerstvem cestovního ruchu, řeckou národní organizací cestovního ruchu, regionem Kréta, městem Chania, průmyslovou a obchodní komorou v Chanii a Stezkou historických kaváren s potěšením oznamují, že 11. výroční poradní fórum Kulturních stezek Rady Evropy se uskuteční ve dnech 5.–7. října 2022 v Chanii na Krétě (Řecko). Letošní fórum bude věnováno tématu „Kulturní stezky Rady Evropy: ochrana evropských hodnot, dědictví a dialogu“. Každá certifikovaná stezka je zvána k prezentaci svých dobrých praxí a řadě jednání.

Evropská kulturní stezka sv. Cyrila a Metoděje, z.s.p.o.

J. A. Bati 5520
760 01 Zlín
Česká republika

Tel: +420 577 043 904

E-mail: info@cyril-methodius.cz

Web: www.cyril-methodius.cz